

SLOVENSKI NAROD.

zhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za eden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računati po 10 kr. za mesec po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

„Celjskega Sokola“ osnovalna slavnost dne 7 in 8. septembra.

(Dalje.)

Kmalu po 1. uri popoldne zbrali so se Sokoli pri Košerji, kjer je bil vedno „general kvartir“, od tam pa korakali čez veliki Savinjski most, ter se ustavili pred parkom in razredili v vrste za odhod v Žalec. „Celjski Sokol“ pa je počakal še v mestu in pričakal banderium kmetskih fantov iz Savinjske doline, ki je prihajal skozi mesto, pozdravil Sokola, potem pa odjahal skozi mesto in čez most, pozdraviti še tam zbrana „Sokolska društva“. Ko se nam je bližal od daleč ta impozantni spreved, in so zaropotala konjska kopita po Savinjskem mostu, zaorili so tako mogočni Živioklici, da ni bilo konca in kraja naudušenji. Lepo pa je bilo tudi videti nad 30 kmetskih fantov s širokimi trobojnicami čez prsa prevezanimi, za škornji pa vsak malo trobojno zastavico, s katerimi so mimo jahaje, snevši jih, mahali in pozdravljali z naudušenimi Živioklici. Bil je to jeden izmed najlepših momentov slavnosti. Celjskim zagrizencem pa vem, da je kar mrgolelo pred očmi in bobnelo po ušesih, ko je bilo čuti ropot konjskih kopit slovenskih po njihovem nemškem mestnem tlaku. Ko smo razvili zastave in se postavili v red, podal se je ves slavnostni spreved skozi park proti Žalecu.

Bil je dolg in lep spreved, na čelu banderium, potem Zagrebška godba, zastave pojedinih društev, potem zopet godba Šmarska, „Slavci“ in drugi gostje ter mnogobrojno občinstvo. Vse je bilo naudušeno, in korakali smo naprej v najlepšem redu. Ko smo prišli do tako zvanega „Waldhausa“, kjer je bila zbrana različna nemškutarska gospoda, zagagnala sta dva pobalina nekaj peska in kamenja na mimoidoče. Kakor blisk bili so Sokoli pripravljeni, naskočiti nemčursko visoko ležečo trdnjavo in si poiskati zadoščenja, a staroste zadržali so jih, ter se je izročil jeden napadalec navzočim žandarmom. Konstatirala pa se je podlost napada pri lastniku Matesu, ki so je izgovarjal, da je nedolžen na tem činu. Vreme, ki je bilo vas dan premenljivo in nestanovitno, začelo nam je malo nagajati in dolgo pot po gozdu ob desnem bregu Savinje, ki bi bila

sicer jako lepa, bredli smo po razmočeni ilovci, nadlegovani od dežja. A dobri humor niti za minuto ni zapustil Sokolov, in ko smo došli do voz, krasno nakičenih z zelenjem in narodnimi zastavami, ki so nas čakali pri Levci, zasijalo nam je zopet solnce in pozabljene so bile na mah vse neprijetnosti dolzega pešpota.

Vožnja v Žalec bila je pravi slavnostni triumfalni spreved. Povsod na cesti bilo je na stotine naroda, posebno pri Petrovčah, kjer je bil postavljen slavalok, ljudstvo je povsod živahno pozdravljalo z Živioklici, katerim so naudušeno odzdravljali Sokoli in drugi gostje. Impozanten bil je dohod v krasno nakičeni trg Žalec, pred katerim smo se ustavili ter stopili v vrste k slavnostnemu urodu. Pri slavaloku z napisom: „Živelci Sokolci“ čakala je deputacija, na čelu gosp. župan Hausenbihler, ki je s toplimi besedami pozdravil Sokole in druge goste v imenu domoljubov Žalškega trga in Savinjske doline. Združili so se vsi staroste okolu zastav; gospodičina Žuža iz Žalca pozdravila je Sokole in goste v imenu domoljubnih Slovencev, na kar so ona in gospodične: Kuček, Zadnik, Jeržabek in druge okrasile vse zastave z venci. Odzdravili in zahvalili so se pojedini staroste, potem pa smo korakali naprej pod slavalokom v prekrasno zastavami, zelenjem in cvetjem nakičeni trg. Narodni Žalec oblekel se je bil v praznično obleko, iz vseh oken pa so nas obsipale nežne roke s cvetjem, šopki in celo s celimi venci, katerih so Sokoli nabrali toliko, da so bili pojedini kar šetajoče razstave cvetlic. Nepozaben ostane nam ta ubod v Žalec, katerega vrlim pr bivalcem smo klicali gromovito Živio in Slava!

Občinstva nabralo se je bilo na tisoče, bila je to druga izdaja tabora, katerega se je spominjalo še mnogo, za mladino pa je bil to nov prizor. Ko smo prekorakali trg po jedni strani gori, po drugi doli, ustavili smo se pred hišo župana g. Hausenbihlerja, ter se razkropili po bližnjih gostilnah, da se malo okrepčamo. Po kratkem odmoru odšla so vsa društva na slavnostni prostor, pred gradom g. kneza Salm-Reifferscheida, na katerega blagovoljno prepuščenem posestvu se je vršila ljudska slavnost. Občinstva bilo je že na tisoče zbra-

nega, ko smo došli, in kmalu bilo je vse živo. Zagrebška godba svirala je zares neumorno, „Slavec“ pa je z izbornim petjem zopet nauduševal. Ni bilo konca ni kraja klicev, ki so še jedenkrat zahtevali „Domovino“. S posebnim naudušenjem pela se je tu, na lepi ravnici, obrobljeni s holmi in gorami, pozlačenimi od zadnjih žarkov zahajajočega solnca. Bil je krasen moment, in mogočno so doneli Slavčevi glasovi in pa naudušena samospeva Medena in Nollija čez ravani, ko pa je bila končana pesem, bučalo je mej tisočinami glav, od vseh strani čuli so se klici „še jedenkrat“ in tudi zdaj v tretjkrat morala se je ponavljati. G. Jos. Noll pa je potem pridral še samospev „Kje dom je moj?“ kateremu je spremljeval „Slavec“. Da je tudi ta pesem, posebno druga strofa, tikajoča se zelene vinorodne slovenske Štajerske, našla naudušen odmev, razume se samo ob sebi. Ko je pevec z naudušenim dobro akcentuiranim naglasom končal „In ta krasni raj naš zemski, dom slovenski, dom je naš!“ razumelo je občinstvo, zakaj je pevec premenil deloma besede, zakaj je tako naudušeno povdarjal baš zadnjo besedo. Gromovitega Živio klicanja ni bilo dolgo konca in le polagoma povrnil se je mir, da so mogli nastopiti tamburaši Zagrebški. Pridružili sta se jim dve krasni zastopnici zbora slovanskih Dunajskih tamburašic. Vse točke, katere so igrali, bile so sprejete z burnim odobravanjem.

Telovadba pričela se je nekoliko kasno. Na tisoče občinstva naredilo je velikanski krog in sledilo z živim zanimanjem zares izvrstnim vajam Ljubljanskih Sokolov. Telovadilo se je na drogu, kakor prvi dan v Celji, potem pa na bradlji in konec naredile so velike skupine. Na drogu in bradlji telovadili so že imenovani bratje Sokoli, katerim so se pri skupinah pridružili še: Češnik, Forte, Koch, Povše, Rebek, Šiferer. Ljudstvo ni se moglo prečuditi izvrstnosti pojedinih vaj. Ker se je že proti koncu začelo mračiti, prižigali so se bengalični ognji, v katerih odsevu so drzne skupine Sokolov se videle še nekako lepše. Tisočerno glasno odobravanje bilo je čuti pri vsaki posamični vaji in skupini. Ko so se vračali telovadci, spremljevalo jih je gromovito Slava in Živio klicanje. Pokazali

LISTEK.

Nedeljsko pismo.

Starodavni modrijani izumili so po dolgoletnem korenitem premišljevanju znano načelo: „Omne initium ob ovo“. Dasi še dandanes ni popolnoma jasno rešeno vprašanje, je li prej bila kokoš, ali pa jajce, je vendar rečeno načelo do naše dobe imelo mnogo pristašev in adeptov. Zadnji čas pa so se učenjaki vrgli ne drugo polje in zdaj „cum gratia et amore“ brskajo po bolnicah in po vseh javnih prostorih po mikrobih in bacilih. Ti neznatni organizmi, kateri se s prostim, še toli bistrim očesom, niti ne zapazijo, so kul in uzrok vsem novodobnim boleznim in kugam, ti bacili v naivni svoji nevednosti prouzročujejo kolero, sušico, tuberkulozo in vsa druga zla, katera spravijo umrjoče ostanke človeške k sv. Krištofu ali na kakšno drugo pokopališče.

Nekdaj zelo slavni, sedaj pa že nekoliko pozabljeni dr. Koch uganjal je nekaj časa s svojimi bacili velike burke, čim več je pisaril o teh neznatnih živalicah, tem večja je bila slava njegova. Zdravniški veščaki, seveda osobito nemški, bili so

kar oduševljeni zanj, Koch bil je zdaj tu, zdaj tam, in pretiranost segala je tako daleč, da smo v resnih listih čitali, kako je zdravnik B. zaužil par žlic pristnih bacilov, nabranih pri bolnikih, za kolero obolelih, da bi s tem pokazal svojo spretnost, kako umeje s temi živalicami „v caker hoditi“.

No, o Kochu sedaj ni več toliko govora, a za njim pričela se je cela šola. Kakor je nekaj Ljubljanski naravoslovec, oziroma naravoslovski kramar Schmid (Erjavčev „Šnakšneperlajn“) ščegetal jamske „Adelopse“ — in „Leptodirus-e“ in hkratu imel kopico posnemovalcev, isto tako sedaj „kar leze in gre“ po zdravniškem polji, išče in preganja bacile, kateri bi morali hočeš — nočeš biti naposled tudi ondu, kamor jih nikdar ni vlekel njih poklic.

O bacilov poklici imamo krvavo malo pojmov. Sploh se mi dozdeva, da je vse to vprašanje še vedno na hipotetičnem stališču. Trebalo bode še mnogo praktičnihkušenj, da se dožene, kje in kaj so bacili, doklej sega resnica, doklej domišljija.

Ne segal bi v tej zadevi v območje strokovnjakom, a stvar se že pretirava do skrajnosti. Stoprav včeraj čital sem v nemških listih, da je nem-

ški učenjak M. zasledil bacila, ki skale razjeda. Pripovedovalo se je to s toliko resnobo, da bi človek res veroval, ko bi ne bilo preneumno in bi človeka ne spominjalo na „železnega črva“.

„Železni črv“, to je nemški „Eisenwurm“, strašil je tudi nekoliko časa po nemških listih. To je mala živalica, toda od vruga. Kjer se zagriže, ni je moči pregnati. Železniškega tiru zgriže v par tednih kar par kilometrov, par kanonov pa v štirinajstih dneh. In pri vsem tem ni niti videti, kam vse to spravi. „Železni črv“ plazil se je nekoliko dnij po raznihčas opisih, kakor znana morska kača, sedaj je vse potihnilo o njem, ker je na vrsti bacil, ki skale razjeda, čegar unuk pa z navadnimi skalami že ne bode več zadovoljen, marveč se bode že lotil granita in kremena.

Poleg mene je še drugih nevernih Tomažev, ki še ne verujejo v bacile. Ti zaslepljenci so menda že pozabili, da se je v Ljubljani že konstatoval „Bauwuthbacillus“, tudi menda še nikdar neso bili v Celji. Ondu je pravo torišče za take škodljivce. Ondu, kjer županuje znani dr. Neckermann, ki je svoje dni nosil belo-modro-rudeče trakove, nahajajo se prave plantaže najraznovrstnejih bacilov. Glavni škodilivec je „Bacillus furoris tentouici“, poleg

pa so tudi, da so zares pravi junaci v telovadbi, na katere sme biti ponosen Sokol Ljubljanski.

Začel se je zadnji del ljudske veselice in to so bili izvrstni, nautušujoči govori in nazdravice. Želel bi prijaviti vsacega doslovno, tako so bili izborni govorjeni, a žal, da morem to storiti le na kratko.

Tajnik „Sokola Celjskega“ dr. Treo zahvali se vsem društvom, katera so počastila najmlajega brata pri krstu svojem, posebno Hrvatom, ki se čutijo vedno brate z nami. Omenja velicah zavir, spominja se zahvalno kneza Salma in konstatira korektno in pravično postopanje cesarske vlade, ter zakliče trikratno Slava in Živio cesarju Francu Jožefu. Vse občinstvo nautušeno ponovi ta klika, in z godbo skupaj zapoje cesarsko himno, katere akordi mogočno done v tihi večerni zrak.

Prof. Vamberger iz Karlovca, podstarosta „Pokupskega Sokola“, v daljšem izvrstnem govoru poudarja jedinstvo Hrvatov in Slovencev na bojnem in na literarnem polju. Nikdar ne bode poginol narod, ki je rodil moške kakor so: Slomšek, Prešeren, Vodnik, Jenko, Gregorčič, Rački, Senoa, Gaj, Kopitar, Čop in drugi, posebno pa Strossmayer! (Burno ovacijo naredil je ves zbrani narod pri teh besedah, diki naši, jubilarju Strossmayerju, ki je praznoval isti dan štiridesetletnico svojo v Djakovu. V duhu bili smo vsi v tem trenutku doli in tisočerni kliki kazali so, da ga ljubimo vsi jednako.) Nadaljeval je govornik: Tak narod ne more propasti, ako je složen. Prisezimo danes slogo in jedinstvo! Burni kliki: Prisegamo! odgovarjali so nautušenemu govoru.

Josip Noll, operni pevec, omenja, da čez dolgo let mu je zopet prilika udeležiti se narodne slavnosti na domačih tleh, ter kako posebno mora veseliti vsacega domoljuba, videti, kako lepo se zaveda kmetski naš narod. Večinoma iz kmetске hiše rodili so se imenovani naši velmoži, spoštujemo kmetско hišo, ako se nje prebivalci tako zavedajo, kakor vidimo tu, kjer se je na tisoče zbralo prebujenega zavednega naroda. Živio zavedni narod slovenski prelepe Savinjske doline! Da je našel ta govor živ odmev, ni mi treba poudarjati še posebej.

Dr. Triller, podstarosta „Sokola“ Ljubljanskega: Ko smo bili v Celji, z črno zagrnjenimi zastavami, zdelo se nam je, da smo pri pogrebu. Bil je res pogreb, mi pa smo bili grobokopi, pokopavali smo nemško gospodarstvo v Celji. Podli in zavrtni napadi na nas, kažejo, da je odgospodarila stranka, ki se poslužuje jednaci sredstev. Na dan stopa zavedni narod slovenski. Živio tedaj slovenski narod na južnem Štajerskem! Tudi ta govor bil je vsprejet nautušen.

Dr. Treo: Slovan je hvaležna duša, zahvalen za vsak znak naklonjenosti. Današnja slavnost praznujemo na tleh blagega, narodu našemu naklonjenega visokorodnega gospoda kneza Salma-Reifferscheida, ki je prijatelj našemu narodu in nam je prepustil prostore za slavnost. Ni se dal ustrašiti, akoravno se je hujskalo proti nam po nasprotnih listih. Hvala mu srčna in trikratno Slava in Živio. Burni kliki odobravali so govor, ljudstvo pa je po-

njega se pa razločujejo: „Bacillus Rakuschi, Bacillus Stigerianus, Bacillus Neckermannii, Bacillus Foreggerii, Reiteri i. t. d.

Osebe, katerih se primejo ti skrajno pritikavi škodljivci, ne zbolé za kolero, ali pa za hripo, a vsak čuti v sebi nepremagljivo strast, razsajati na javnih prostorih, delati škode in sploh obnašati se, kakor se ne obnašajo omikani ljudje. Navedeni bacili obsedejo človeka s toliko silo, da se spozabi celó do cestnega ropa. Rekl boste: To je že skrajno nizka stopinja, a še to ni bilo Celjskim lopovom dovolj! Šli so do še nižje stopinje, šli tako daleč, da niti našega zaničevanja več vredni neso. Kar bi ne storil niti Hotentot, to so storili Celjski nemškutarji in to bodi njim v večno sramoto na tem mestu zabeleženo: Mlada, krasna in elegantna gospodična iz jako odlične narodne obitelji šla je po ulici. Vsak naravno razvit in količkaj omikan človek veselil bi se tako dražestne, majskemu jutru podobne prikazni. Drugače pa Celjska prostastina. Ta je klicala za njo — pero se nam ustavlja zapisati te besede —: „Windische Hündin!“ V tej nečuvni psovki je dovolj komentara za vso Celjske svojati skrajno podlost, te besede so merilo za njih žalostno omiko.

Zato se mi tudi gabi, baviti se še na dalje z

kazalo, kako ve ceniti kneževsko mišljenje plemenitega moža.

Mej posamičnimi govori zažigali so se umetni ognji in švigale rakete v zrak. Krasne gospodične pa so razprodajale šopke, fotografije in točile peneti šampanjec, vse na korist fondu zastave „Celjskega Sokola“. Na balkonu pa je fotograf že popoldne posnel podobo slavnostnega prostora, na katerem je bilo na tisoče občinstva, vsa Sokolska in druga društva in pa banderium kmetških fankov. Tudi te pozdravila je še posebej v teku popoldneva deputacija „Ljubljanskega Sokola.“ (Dalje prih.)

Še jedankrat ljudsko številjenje.

Z Gorenjskega. [Izv. dop.]

O stvari, o kateri sem se namenil spregovoriti danes nekaj besed, se je v Vašem listu že pisalo. Zdi se mi pa potrebno, da spregovorim še jedankrat o tej stvari, ker je posebno velike važnosti. Ljudsko številjenje ima jako važen pomen, mnogo večjega, nego se navadno misli. Važno je posebno v državah, kjer biva več narodnostij, zlasti pa tedaj, če v dotični državi še ni občne volilne pravice. Kako malo priložnosti ima slovenski prostak, da bi pred svetom pokazal svojo narodnost! Če ne plačuje toliko in toliko goldinarjev davka, nema pravice oddati svojega glasu, tudi drugje se njegova beseda ne poštev. Posebno v obmejnih krajih so premožnejši stanovi največ Nemci ali saj hočejo veljati za Nemce, manj premožni prebivalci, kateri so navadno v veliki večini, so pa Slovenci; in ker volijo le prvi, drugi pa ne, nam izid raznih volitev ne kaže razmerja narodnostij v pravem svitu in se sploh ne more reči, da se pri volitvah pokaže pravo narodno mišljenje. Tu more le ljudsko številjenje nekoliko popraviti krive nazore, kateri se baš zaradi nam neugodnih volilnih izidov porajajo v višjih krogih gledé razširjenja slovenskega elementa. Seveda se to zgodi le tedaj, če se ljudsko številjenje vrši nepristranski, kakor se pa pred desetimi leti ni.

Številke, ki se dobe pri ljudskem številjenju, jemlje se marsikje za podlago. Nanje se ozira pri določevanju, v kakem jeziku se bode poučevalo, zlasti pa, kadar je treba ustanoviti šole za drugo narodnost. V ljudskoškolskem uprašnji se sicer vrše res še poznejše preiskave, ali vendar bi se motil, kdor bi mislil, da ljudsko številjenje nema pri tem nobenega upliva. Posebno če je izid ljudskega številjenja za Nemce ugoden, se bodo odločujoči uradi vedno nanj ozirali, saj nas že skušnjava uči, da se Nemcem precej ustreže, če je njih želja le navidezno upravičena, nam Slovincem je pa za najmanjšo stvar treba prositi po vseh instancah. Zatorej morajo rodoljubi vedno paziti, da ne dadé Nemcem nobene podlage za njih ponemčevalno teženje. Taka podlaga bil bi zanje ugoden izid ljudskega številjenja.

Še večje važnosti je ljudsko številjenje gledé slovenskega uradovanja v meševitih okrajih. Če ne izkažemo znatnega števila slovenskega prebivalstva, nemamo pričakovati, da bi se imenovali slovensčini zmožni uradniki. Vse prizadevanje naših

nemčurskimi Celjani in rajši napišem še par besed o beli Ljubljani, kjer se baš te dni vrši znatna izpremembra. Po končanih vajah odhajajo namreč vojak domov, s svojih domov pa prihajajo dijaki s polnimi culicami v šolo. Tu bode zopet veselo življenje in barantanje okolu Vodnikovega spomenika, kjer par dnij traje dijaška borska za stare šolske knjige in to bodo zopet vesele razne starikave samice, ki dobe pod svoje ljubeznivo krilo v dve, ali k večjemu tri zaduhle, kletim podobne sobice včasih kar po dvanajstoročje učencev in dijakov.

No, jaz bil bi zadnji, ki bi v tem oziru kakšno samico „v srpanu“ zavidal, mislim pa v preprosti pameti svoji, da bi v zdravstvenem oziru bilo koristneje, ko bi se skrbno pregledali in nadzorovali taki nezdravi, čestokrat podzemeljski prostori, ko bi na podlagi zakonov potipali krčmarje, ki točijo umetno vino, nego da se nam kani odpraviti lončena posoda, ki nam je rabila stoletja, ne da bi bila škoda na zdravju očivistna. Tudi glede takozvane „druge gimnazije“ bi skoro trebalo zboljšanja, kajti naš zdravstveni referent se je o prostorih, določenih temu zavodu, jako nepovoljno izrekel in jaz sem danes v preprijetnem položaji, da se v tem oziru popolnoma strinjam z gosp. dr. Keesbacherjem. In to je tudi nekaj! s.

poslancev bilo bi zaman, če bi vlada se mogla sklicevati, da je v tem ali onem okraji število našega prebivalstva le minimalno. Pri nas ne zadošča, kakor na Češkem, da izkažemo le nekaj odstotkov, temveč izkazati moramo jako znatno manjšino, če ne večine, da se nastavi kak slovensčina za silo več uradnik. Posebno na Koroškem imamo v tem oziru kaj slabo stališče.

Ko se je na Dunaji pri konferencah dogovorila sprava mej Nemci in Čehi, smo tudi mi Slovenci po svojih listih začeli zahtevati, da se našim bratom v meševitih pokrajinah dovolijo tudi podobne pravice, kakor so se Nemcem na Češkem. Hitro so nam povedala nemška glasila, da na Štajerskem in Koroškem ni zaključenega slovenskega ozemlja, ker so po raznih krajih znatne raztresene nemške manjšine. Mi sicer vemo, da bi našli v nemških krajih na Češkem primeroma več Čehov, nego Nemcev v Malem Štajerji in na Slov. Koroškem, ali vendar iz tega vidimo, da baš take nemške manjšine škodujejo našim narodnim prizadevanjem. Višji krogi ozirajo se na vsacega Nemca in skrbé, da bi se mu ne zgodila kaka krivica. Znano je pa, da so se vse te nemške manjšine dobile na umeten način, da so mnoge nezavedne Slovence upisali za Nemce, dobro vedoč, kolike koristi so jim take manjšine v političnem oziru. Zaradi tega je dolžnost slovenskih rodoljubov povsod delovati na to, da se vsak Slovenec upiše tudi za Slovence, da ne bode več teh umetnih narodnih manjšin in torej Nemci ne bodo več mogli odrehati zaključenega ozemlja in nam odrehati za našo narodnost jednaci pravic, kakor jih zahtevajo za Nemce na Češkem.

Ideal našega narodnega prizadevanja je pa zjedinjena Slovenija. Za njo potegujejo se najboljši slovenski možje že nad štirideset let. Mi ne trdimo, da smo že blizu temu svojemu smotru. Marsikaj pa vendar kaže, da utegne priti do večjih reform v Avstriji. Brez kakega preustroja se ne bodo dali pomiriti narodni duhovi v naši državi. Priti mora tudi zjedinjena Slovenija prej ali slej na vrsto. Ta trenotek bode jako važen za vse Slovence in tudi za bodočnost našega naroda. Mi nismo mnogobrojni in zatorej moramo gledati, da se nam nobena slovenska vasica ne izgubi.

Pri snovanju zjedinjene Slovenije se bodo delili kraji na Koroškem in Štajerskem, kateri ostanejo pri nemških kronovinah, kateri se pa pridružijo Sloveniji, če poprej ne dobimo odločenega slovenskega ozemlja v teh dveh pokrajinah. Kraji, kateri se ne pridružijo Sloveniji, bodo za naš narod za vedno izgubljeni. Pri tej delitvi se bode pa tudi gledalo na ljudsko številjenje in zatorej moramo že sedaj pri ljudskem številjenju gledati, da se nam preveč krajev ne poizgubi.

Glavna ovira proti zjedinjeni Sloveniji je dosedaj bila ta, da se Nemci boje za svoje brate v slovenskih pokrajinah, katerim seveda ne prištevajo le pristnih Nemcev, temveč tudi Slovence, kateri se dadó upisati za Nemce. Čim večje je število Nemcev v slovenskih pokrajinah, tem težje bode uresničiti nam naš narodni ideal. Ker se pa tu Nemci štejejo le na podlagi ljudskega številjenja, zatorej moramo sploh gledati, da pri novem številjenju preveč Slovencev za Nemce ne upišejo, kajti baš preveliko število umetno napravljenih Nemcev v naših pokrajinah utegnili bi biti povod, da se naše želje ne uresničijo v kakem ugodnem trenutku.

Iz tega je vidno, da je ljudsko številjenje v tesni zvezi z našim narodnim prizadevanjem in našimi narodnimi smotri in da važnosti številjenja nikakor ne smemo prenizko ceniti. Reči moramo, da je v nekem oziru celo važneje, nego so volitve v postavodajne zastope. Zato pa morajo rodoljubi za časa poučevati ljudstvo, da se ne bode dal nihče preslepiti od naših nasprotnikov, da bi pri tej priliki zatajil svojo narodnost. Opreznosti je tem večje treba, ker bodo nasprotniki naši, videč, da izgubljajo tla, napeli vse sile, da izkažejo, kolikor je moč, mnogo Nemcev, oziroma Lahov, da pri tem odločilnem trenutku požró, kolikor se da, največ slovenskih duš.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 13. septembra.

Deželnozbornske volitve.

Na Dolenjem Avstrijskem so se protisemiti in konservativci popolnoma sporazumeli, da bodo ob

volitvah podpirali drug drugega. Nemški liberalci se zatorej boje, da izgubé nekaj mandatov. Volilna borba bo v več krajih jako huda. Agitacije so že sedaj tako živahne, kakor neso bile skoro v nobeni drugi kronovini.

V kmetskih občinah Celovškega volilnega okraja na Koroškem bode treba dopolnilne volitve, kajti pri občnih volitvah izvoljeni poslanec Ivan Seebacher odložil je mandat svoj.

Solnograško kmetsko društvo

imenovalo je dvornega svetnika Jurija Lienbacherja in mlinarja Frana Fissthalerja za svoja častna člana. Poslednji je pri zadnjih volitvah posebno delal za Lienbacherjevo stranko. Društvo je sklenilo, da bode gojilo načela nemško-konservativne ljudske (Lienbacherjeve) stranke in vsprejemala za člane ne le kmete, ampak tudi prijatelje kmetskega stanu. To društvo utegne postati še važen faktor v političnem življenju na Solnograškem, in še mnogo škodovati zmernokonservativni stranki.

Vnanje države.

Shod vladarjev.

Pri velikih manevrih blizu Vratislave snidejo se cesar Fran Josip, cesar Viljem in kralj saksonski Albert. Ta shod ne bode brez vsega političnega pomena, ker se pri tej priložnosti snideta tudi kancelar Caprivi in grof Kalnoky. Nemški kancelar porabi gotovo to priliko, da razloži avstrijskemu ministru vnanjih zadev, kak uspeh je imelo potovanje nemškega cesarja v Rusijo. Pa tudi o drugih tekočih vprašanjih se bode pri tej priliki posvetovala vodji vnanje politike obeh velevladij.

Bolgarsko uprašanje.

Sofijski dopisnik „Kölnische Zeitung“ piše, da v bolgarskih vladnih krogih nikakor ne mislijo na proglašanje nezavisnosti. Stambulov hoče ohraniti prijateljstvo s Turčijo. Dopisnik ve celo povedati, da so za regentstva Bolgari bili sultanu ponudili, da ga volijo za kneza in tako ustanovijo osobno unijo mej Bolgarijo in Turčijo. Pa tudi sedaj bi se Bolgari tesneje združili s Turčijo, ko bi le v Carigradu to želeli. Diplomatična previdnost odvrca sultana, da ne stori odločnega koraka v tej zadevi in se zadovoljuje s tem, da se ohrani prijateljstvo z Bolgarijo. Nadalje piše dopisnik, da so možje, ki so kovali zarote in ustaje, postreljeni, zaprti ali pa živé v pregnanstvu. Nad drugimi, kateri nimajo čiste vesti, pa visi Damoklejev meč, ki utegne vsak čas nanje pasti, kakor je pal na majorja Panico. Knez in ministerski predsednik ujemata se v tem, da se morajo v bodoče vsi zarotniki postreliti. Od več strani se je Bolgarom svetovalo, da naj se sporazumejo z Rusijo. Na take svete so Bolgari vedno odgovarjali, da so vselej pripravljene, sporazumeti se z Rusi, če se jim zagotovi narodna nezavisnost dežele. Na tej točki so se razbila vsa pogajanja. Rusi hoté, da bi politično in vojaški bila Bolgarija zavisna od Rusije, v ostalem pa popolnoma svobodna. Jedenkrat se je celo kazalo, da bi se Rusi tudi s Koburžanom zadovoljili, seveda le s takimi pogoji, da bi Rusom ne bilo težavno odstraniti ga, kadar bi jim ugajalo. Ta pogajanja ali pravo za pravo dogovarjanja pa niso prihajala od oficijalne Rusije, katera vedno zahteva samo to, „da se ustanovi zakonito stanje“, katero bi se začelo še le z odstranjenjem sedanjega kneza, o čemer pa v Sofiji nečejo nič slišati. Odločujoči krogi mislijo, da se Bolgarom bolje godi sedaj, če tudi knez ni priznan, kakor če bi zapovedovali ruski konzuli v Sofiji. Zaradi tega se tudi ne bodo posebno pogajali za priznanje.

Kako je presojati ta dopis, ne vemo, ker nam ni znano, od kod je dobil dopisnik svoje informacije. Mogoče je, da je vladna stranka zares tako spriena, da se rajši upogne pod turško igo, nego bi se pa sporazumela z Rusijo, mogoče je pa tudi, da je vse te vesti dobil dopisnik iz opozicijskih krogov, ki hote s širjenjem tacihi vestij spodbuditi zaupanje vladi. Seveda se je v tem slučaju moralo dati dopisu obliko, kakor bi izražal mnenje vladne stranke. Mi že zaradi tega navedenemu dopisu ne pripisujemo posebne važnosti, ker Stambulov je preveč diplomat, da bi častnikarjem razkrival svoje mnenje o političnih uprašanjih. Mogoče je pa tudi in morda je to še najverjetnejše, da so to vse le prazne kombinacije dopisnikov, ki hoče pokazati, kako je o vsem dobro poučen.

Volitve v Italiji.

Sedanja italijanska zbornica ne bode zborovala, dokler jej poteče mandat, ampak se poprej razpusti. Nove volitve bodo baje že novembra meseca. Tedaj se bode pokazalo, je li narod še zadovoljen s Crispijevo politiko. Če volitve za vlado neugodno izpadejo, izstopi gotovo Italija iz tripelalijance. Te volitve imajo zatorej velik političen pomen, od njih je precej zavisen daljši razvoj evropske mejnarodne politike.

Angleži in Španjci.

Španjci so opazili, da Angleži, ki nameravajo razširiti Gibraltarsko pristanišče, po malem dalje pomikajo svoje stražnice v neutralno ozemlje, ki loči Španjsko od Gibraltara. Te stražnice se dádó lepo naprej pomikati, ker so na kolesih. Španjci se že boje, da si Angleži tako polagoma prisvoje ves neutralni pas, posebno ker potrebujejo več ozemlja, če hoté razširiti pristanišče. Naravno je, da je postopanje Angležev jako razdražilo Španjce. Ko so

nedavno angleški častniki zopet hodili po neutralnem ozemlju in menda proučevali, koliko bi zopet naprej pomaknili stražnice, napali so je Španjci z noži in bodalci in jih več teško ranili. Ta dogodek pa menda ne bode imel nikakih hujših posledic, ker Angleži želé, da se vsa stvar z lepo poravná.

Volitve za prvo dansko zbornico

vrše se po mešani volilni sistemi. Večino volilnih mož voli narod v obče, manjšino pa le premožnejši razredi. Prva večja polovica volilnih mož je že voljena in je izvoljenih posebno veliko število socijalnih demokratov. V dveh okrajih voljeni so v tej skupini sami socijalnodemokratski volilni možje ter je zatorej izvolitev dveh socijalnih demokratov v prvo dansko zbornico zagotovljena. Dosedaj še ni bil noben socijalni demokrat v tej zbornici. Večino bodo pa imeli najbrž tudi zanaprej vladni pristasi, ki bodo pomagali vladi, da bode pod ustavno krinko neustavno vladala.

Ustaja v Tesinu.

Nenadoma je buknil ustanek v Tesinu v Švici. Prebivalstvo tega kantona ni bilo zadovoljno z vlado in je premišljevalo, kako bi se je iznebil. Liberalna stranka, ki je vse sile napenjala, da se vlade iznebi, nabrala je 10.000 podpisov, za revizijo ustave. Konservativna vlada je pa le odlašala pretresovanje teh podpisov in odlagala narodno glasovanje, dobro vedoč, da bode zanj neugodno. Liberalci so se zaradi tega že pritožili na zvezni svet, poslednji pa pritožbe tudi ni hitro rešil, ker baš sedaj biva večina zveznih svetnikov v letovišjih. Narod se je naveličal čakanja in poskusil s silo doseči, kar z lepa ni šlo. Poprijel je za orožje. Ustaši so kmalu zmagali. Ravnatelj notranjih zadev Rossija je jeden ustajnikov ustrelil, druge vladne svetnike so pa zaprli. Narodni shod je proglasil, da se sedanja vlada odstrani in imenuje nova provizorična vlada. V Bernu za ustajo neso pravočasno zvedeli, ker so ustajniki zadrževali odposiljatev brzojavk. Zvezni svet je bil v veliki zadregi, ko je zvedel, kaj se je zgodilo, zadrega je bila tem večja, ker so bili le trije zvezni svetniki v Bernu, štirje so pa v letovišjih. Poslednji so se brzojavno poklicali domov.

Ker je nova tesinska vlada nezakonita, prejšnja pa odstranjena, sklenil je zvezni svet, da se bode Tesin kot zvezno ozemlje vladal iz Berna, dokler se ustanovi legetimna vlada. Polkovnik-divizionar Künzli je imenovan zveznim komisarjem in v Tesin odšli so vojak. Komisarju dali so nalogo, da odstrani liberalno vlado in izpusti zaprte državne svetnike ter da napravi, če treba, siloma red.

Znanej nemškej kliki v Celji.

Pod tem naslovom prinaša „Südsteirische Post“ sledeči dopis iz Celja: Sokolska slavnost zvršila se je sijajno. Bila je povzdigovalna in poniževalna, povzdigovalna za nas, poniževalna za nasprotnike naše. V sijajnem in povzdigovalnem izidu te slavnosti pa je za nas zadoščenje, zadoščenje za brezmerne in kukovne težave, katere ste vi, vi gospodje nemške klike, pripravljali tej. Vaša hudobna prizadevanja in prorokovanja izjalovila so se temeljito. Pač pa se je izpolnilo nekaj drugega. Nagnali ste istinito pomagache svoje, s katerimi vas bomo odslej stavili v jedno vrsto, okrasili ste svoje pometače kanalov, pomočnike in druge obskurne eksistence z nemškimi znaki, ter jih upijani, ko ste jih poprej že cela dva tedna v svojem „leiborganu“ na nedvomljiv način pripravljali in hujskali do insultov in dejanjskih napadov. Kamor je človek prišel, našel je borne te capine, ki so nesnažne svoje gobce imeli polne insult in z zasramovalnimi opazkami in pogledi kazali voljo, da bi kalili mir in napadali Sokole. Napadi in dejanjske nasilnosti prijavile se bodo še vse in kazenski sodnik imel bode dosti opravka z njimi. Že s tem, da ste navlašč v „Deutsche Wacht“ svojim pouličnjakom dajali slabo zakrite migljaje, da ste jih upijanjene pustili vlačiti se po ulicah, obložili ste se s dovoljno sramoto. Naši gostje ločili so se od nas vsi s prepričanjem in z utisom, da je večina prebivalcev Celjskih gostoljubna in spodobna, da pa vi, vi gospodje gotove klike v Celji, ker se pajdašite s svojimi katilinarinimi eksistencami, neste prav nič bolji od njih. Vi imate vedno nesramnost, da se sklicujete na premoč svoje omike in olike. Usmiljeni Bog! Dozdaj se poulični pobalini neso prištevali omikanem. Dovolj čestokrat zatrjevali smo, da nam niti v mislih ni kaka provokatorična namera ali nagnenost k dejanjskim nasiljem; vsak omikanec in pošten človek mora nam zdaj po slavnosti prav dati. Če se nehajajo v kakem mestu pretepači in capini, to ni še neodpustljivo; ali neodpustljivo in podlo je to, če se pajdaši s tacimi zavrženimi kreaturami, če se jim podaja roko, namesto da bi se jih zatrla. Nesramno in nezasišano je, da so nam mogli dohajati v Žalec telegrami, da nam preti nevarnost, da naj se skupno vozimo v Celje. Večno bodo ostale v spominu nam in gostom našim

besede telegrama, katerega odposlati c. kr. okrajnemu glavarstvu se je na to sklenilo: Gledé pretilnih govoric zahtevajo združena „Sokolska društva“ izdatne odredbe za vzdrževanje javne varnosti, drugače pomagala si bode sama radikalno. In postavila se je vojaška moč na noge, ter preprečil nameravani splošni napad. Ko pa smo korakali mimo centralne kavarne, metali so na nas jajca in kamenje. Vojaštvo in žandarmerija posegla sta vmes in zabranila k sreči grozno samopomoč. To se nam je moglo dogoditi v Celji, moglo dogoditi pred očmi župana, stoječega kach 10 do 20 korakov naprej od kavarne! Zakaj se je puščalo komi, akedemične pobe in drugo druhal stati na ulicah in na nas čakati? Ali se ni imelo poguma, odpraviti poprej te individuje. Ne govorite ni besede, gospodje znane klike Celjske, ne zinite besede v opravičenje; kajti obsojeni ste, sami ste prelomili palico nad seboj, imeli ste nesramnost, da ste navzgor in na v un proti nam upili po bajonetih, na vzno-traj pa ste cela dva tedna k nasilstvu bodrili in hujskali svoje pomagache. Danes obračamo do vas samo to le resno besedo: Vi gospodje nemške teroristične klike, gnali ste se pri Sokolski slavnosti sami v moraličen bankerot. Podle junake in napadalce zadela bode kaznilna roka pravice, vi pa, vi gospodje nemške klike, obsodili ste se sami.

Domače stvari.

— (Kdo je bil kriv?) Iz Celja se nam piše: Državni poslanec dr. Richard Foregger bil je v prvi vrsti mej hujskači in le malo je mankalo, da ga neso zaprli. Ko je namreč pri dohodu Sokolov iz Žalca pred „Cafe Centrale“ rjovel in psoval, pride jeden žandarmov in ga pozove, naj se umakne v kavarno in mirno obnaša. A Foregger odvrnil je v svoji napihnenosti, morda tudi vinjenosti: „Ich bin der Reichsrathsabgeordnete Foregger!“ Na to žandarm: „Das ist mir gleich. Alle haben sich ruhig zu verhalten. Wenn sie nicht sofort ins Caféhaus treten und sich ruhig verhalten, werden sie arretirt.“ In Foregger umaknil se je junaško v kavarno. To najbolje kaže, kako nesramno lažejo nemški listi, pisoc, da je Foregger govoril v pomirljivem zmislu. — Čitajoč, kar se je pri zborovanju „Südmarke“ govorilo, čudil sem se, da tako eminentno politično in hujskajoče društvo sme obstajati pod krinko „nepolitičnega društva“. Čital sem v Graški teti poročilo, kako je pri zborovanju dr. Derschatta hvalil poulične izgrede Celjske svojati, in k nadaljevanju spodbujal, bral sem ščuvajoči govor nekega Wellenhofa in se potem nič več čudil, da so se na sramoto Celjskega mesta in njegovih pošteno mislečih meščanov mirni ljudje na javnih prostorih psovali in napadali. Ali sme društvo „Südmark“ tako hujskati, ali je to v njegovih pravilih? — Sicer pa: „Similis simili gaudet“. Rakuševi in Stigerjevi komiji, dr. Derschatta, konjerski hlapci in postopači delovali so vzajemno! — Pri „Elefantu“ sprli so se nekda „Südmarkovci“ mej seboj, in jednega svojcev posadili na cesto. — Kakor čujem, je kmetsko ljudstvo silno razdraženo, da Celjani „Celjskega Sokola“ in došlihi milih gostov neso pustili pri miru. Nečem biti prorok, a utegne se dogoditi, da se uresniči besede: Kdor veter seje, žanje vihar.

— (Laž ima kratke noge.) „Tagespost“, ki je bila priobčila celo vrsto lažij o Celjski slavnosti, prinaša sedaj popravke za popravkom, katere jej pošilja „Celjski Sokol“. V predčerašnji večerni številki objavila je kar dva daljša popravka, v katerih se je mej drugim reklo, da pri sprevodu ni bilo 140, ampak 185 Sokolov in mnogo drugih slavnostnih gostov, da je neresnično in popolnoma izmišljeno, da bi bilo redarstvo, ali pa žandarmerija gotovo število teh „streitlustigen Windischen“ utaknila v občinski zapor. Popravek nadalje izrecno poudarja, da je na uprašanje mestnega urada načelnik dal odločno izjavo, da od strani Sokolov ni bilo niti najmanjšega motenja miru, še manje pa, da bi bili katerega Sokola zaprli. In tako se nadalje zanikavajo vse lažnjive vesti, ki jih je bila slastno natisnila „Tagespost“, o kateri si razsodni čitatelji pač morajo misliti: „Gelogen wie gedruckt“.

— (Zgodovina pohlevnega telegrama.) Nekoji Triglavani v Gradci, katerim okol-

nosti neso dovoljevale, osebno udeležiti se Celjske slavnosti, hoteli so vsaj brzojavnim potom odzvati se vabilu Celjskega Sokola. Toda človek obrača, sl. pošto in telegrafsko vodstvo pa obrne. Telegrama, ki se je hotel odposlati, dotični uradnik — Slovan, kakor je sam priznal — ni hotel sprejeti, češ da je „prehud“, in da se ne more odposlati. Vse ugovarjanje in zatrjevanje, da bi se trditve v brzojavu prav zlahka dale dokazati, ni pomagalo in preostajalo ni drugega, nego sestaviti nov — nastopni telegram: „Trdno stoj novo ustanovljena trdnjava naroda slovenskega in družji v sebi vrle boritelje za prava naša. Triglavani v Gradci.“ Uradnik je sprejel telegram, a drugi dan prispě listina, s katero naznanja sl. pošto in telegrafsko vodstvo, da je odpošiljatev omenjenega telegrama opiraje se na § 2. telegrafskega reda prepovedalo. Komentarija li treba? —

— (Grazer Tagespost in laži.) Z jako kislim obrazom začela je prijavljati Graška teta popravke, katere ji je poslal odbor „Celjskega Sokola“ na podlagi § 19. tiskovnega zakona, katerih jednega priobčujemo na drugem mestu. Drugi popravek se glasi: „Dalje ni res in popolnoma izmišljeno, da bi bil nastal kak razpor mej Zagrebškimi in Celjskimi „Sokolci“ sploh, ali pa zaradi tega, da bi bili Celjski „Sokolci“ privabili Zagrebčane z obečanjem impozantnega, simpatičnega vsprejema, in da bi tedaj „bili odpotovali mnogi „Sokolci“. Vsi hrvatski udeležniki slavnosti odpotovali so še le 9. septembra. — Radovedni smo, bodo li Dunajski listi ki so dalje trosili te laži, popravili jih. Treba je energično in dosledno zapirati sapo lažnjivim tem glasilom, ker le na ta način bomo si sčasoma naredili mir, svetu pa pokazali, da ni res, kar oni pri vsakej priliki lažejo o nas Slovanih.

— (Nov zagovornik v kazenskih zadevah.) Gospod dr. M. Hudnik, odvetniški koncipijent v Ljubljani, prebil je pretekli mesec pri nadsodišču v Gradci odvetniški izpit s prav dobrim uspehom in ga je isto sodišče vsled tega upisalo v listino kazenskih zagovornikov za Štajersko, Koroško in Kranjsko.

— (Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) je imelo dne 10. septembra XXXVIII. sejo. Navzočni: Podpredsednik: Luka Svetec. Odborniki: Dr. vitez Bleiweis, Matej Močnik, Ivan Murnik, dr. Vošnjak (blagajnik), Andrej Zamejec, Antona Žlogar (zapisnikar). — Tajnik poroča o tekočih zadevah ter naznanja, kako so izvršeni poprejšni sklepi, kar se vzame na znanje. — Blagajnik dr. Vošnjak naznanja, da je ravno dospela žalostna vest o smrti dr. Dragotina Prusa v Konjicah, kateri je bil prvomestnik ondotne podružnice in od začetka velik pospeševatelj naše družbe, kar se privzame v zapisnik v njegov spomin. — Visoko c. kr. deželno sodišče v Ljubljani javlja družbi z dopisom dne 30. avg. št. 6614, da jej je pokojni veleposestnik Fran Kotnik na Vrdu volil 500 gld. — Za te i druge mrtve dobrotnike, kakor za žive družbenike opravi se ob veliki skupščini slovesna služna božja. — Zaradi učiteljskega osebja po družbenih zavodih pri sv. Jakobu v Trstu in v Rojanu ukrene se potrebno. — Istotako zbog glavne skupščine, ki bo 24. septembra v čitalnični dvorani. — Ker se bodo v družbinem „Vestniku“ letos objavila vsa načelnštva, prispevki itd. uljudno prosimo one podružnice, ki še tega neso storile, da v kratkem pošljejo svoje izkaze.

— (Po Ljubljani) trosi se vest, da je priljubljani učitelj Glasbene Matice gosp. Moser iz službe izstopil. Odbor šteje si v dolžnost, tej neosnovani vesti, ki se je po zlobnosti razširila, odločno oporekati; g. Moser ostane učitelj, kakor do zdaj in to, kakor se je sam izrazil, s popolno udanostjo za zavod. Odbor „Glasbene Matice“.

— (Slov. del. pevsko društvo „Slavec“) priredi v nedeljo 14. septembra 1890. Pevski večer s prijaznim sodelovanjem g. I. Medena v restavraciji Ljubljanske čitalnice. Vspored: Petje, komičen prizor in ples, začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 20 kr., udje so vstopnine prosti. Ker je pevski večer v dobrodelni namen vabi k obilni udeležbi najuljudnejše odbor.

— (Lilienthalova dedščina.) V raznih listih bilo je te dni čitati, da so se postavni dediči v Gradci umrlega bogataša poravnali z glavnim dedičem, knezoškofofom Zwergerjem, ki bode vsacemu izplačal 10.000 gld. „Volksblatt“ pa sedaj piše, da ta vest ni bila osnovana.

— (Dve državniustanovi) po 252 gold. razpisani sta za medicince, slovenskega jezika zmožne, na vseučilišči v Gradci. Prosnje do 10. oktobra t. l.

— (Iz Št. Petra na Notranjskem) dne 12. septembra: Danes zjutraj ob 3. uri nastal je v Kleneku ogenj. Pogorela so trem gospodarjem gospodarska poslopja skoro z vsem gospodarskim orodjem, dvema pa tudi stanoviščica. Gospodarska poslopja bila so zelo s slamo in senom založena, zaradi tega je bil ogenj zelo nevaren za vas, da neso prihiteli Šentpeterčani, Radohovčani in Trujani na pomoč. Zlasti vso hvalo gospodom tukajšnje parne žage, ki sta nemudoma dala svojo brizgalnico. Prišlo je na pomoč tudi gasilno društvo iz Postojne z izvrstnim gasilnim orodjem in gasilno društvo iz Zagorja. Vrlo so tudi pomagala dekleta iz sosednih vasij. Vsem tistim, ki so pomagali dne 12. t. m. v Kleneku tako hrabro ogenj gasiti in so obvarovali Klenjane še večje nesreče, izreka najtoplejšo zahvalo Ivan Špilar, župan.

— (Premiranje konj v Trebnjem) bilo je v četrtek. Prignali so 32 kobil in žrebet. Za kobile z žrebeti dobili so premije: Josipina Hribar iz Velikega Gabra 40 gld., graščakinja Marija Greselj iz Trebnjega 25 gld., Fran Belec iz Loke 20 gld., Ignacij Ilvar s Temenice 15 gld. — Alojzij Gliha iz Velike Loke, Fran Majzelj od Belecerkve in Josip Strmolè z Vira dobili so srebrne svetinje. Za mlade kobile: Anton Planinšek z Mirne 30 gld., Josip Rus iz Mirne peči 15 gld., Janez Babnik s Toplice in Henrik Müller iz Trebnjega vsak srebrno svetinjo. Za jedno- in dveletna žrebeta: Josip Strmolè z Vira pri Zatičini, Julij Treo iz Malevasi in Josipina Hribar iz Velikega Gabra po 10 gld., Janez Bukovec iz Mrzle Luže, Fran pl. Wurzbach iz Landsprajza in Fran Pucihar iz Št. Vida pri Zatičini vsak srebrno državno svetinjo.

— (Premiranje konj na Vrhniki) bilo je dne 6. t. m. Za kobile z žrebeti dobili so premije gg.: Julij Kanc z Viča 40 gold., Gabrijel Jelovšek z Vrhnike 25 gold., Jernej Šušteršič z Brezovice 20 gold., Fran Gregurka iz Notranjih Goric 20 gold., Lovro Jarc iz Dragomera in J. Jeraj iz Notranjih Goric vsak srebrno svetinjo. Za breje kobile dobili so premije gg.: P. Petkovšek z Vrhnike 30 gold., J. Zalar iz Bresta in J. Novak iz Šmartina po 20 gold., J. Jelovšek z Vrhnike in M. Židan iz Zadvara po 15 gold., J. Pér iz Notranjih Goric, Fran Mrak iz Plešivice in L. Jerala iz Horjula srebrne svetinje. Za žrebeta dobili so premije: Fr. Gregurka, J. Jeraj iz Sinje Gorice in Marija Smuk iz Bevk po 10 gold., V. Korčé, P. Keršan iz Sinje Gorice in Fr. Seliškar iz Lukovice vsak srebrno svetinjo.

— (V Podgori pri Gorici) zabodel je preteklo nedeljo po noči 18letni Janez Gregorčič 17letnega Antona Sušica v srcé, da je poslednji storil le še nekoliko korakov, potem pa izdihnil svojo dušo. Zločinca odvedli so žandarmi še isto noč v zapor.

— (Požar.) V torek začelo je goreti v Selu pri Trnovcih na Ptujskem polji. Zgorela je šola in osim posestnikom poslopja z vsem, kar je bilo v njih.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Budimpešta 12. septembra. Dunav nevarno narašča. Voda je sedaj 578 centimetrov nad normalom. Dolenje nabrežje je na obeh straneh pod vodo. Iz skladišč podunavske brodarstvene družbe morali so odstraniti vse blago. Voda je sedaj tolika, kakor 1881. l.

Beligrad 12. septembra. Državnega sveta podpredsednik, Vasiljevič, imel je včeraj povodom Aleksandrovega godu na ruskem poslaništvu govor na slavo carja Aleksandra II., ki se je vojne za osvobojenje slovanskih kristijanov osebno udeleževal, — ter izrekel nađo, da bode car Aleksander III. svojega velikega očeta delo nadaljeval.

Gibraltar 12. septembra. Španska oblastva prišla so štiri Španjce, ki so se udeležili napada na angleške častnike.

Calais 12. septembra. Brzovlak mej Baselom in Calaisom skočil je včeraj dopoldne pri Chaumontu s tiru. Več voz zdrobljenih. Noben človek se ni ponesrečil.

Lisa (Šlezija) 13. septembra. Cesar in cesarica in visoka gospoda došli z velikim

spremljstvom in se odpeljali, živahno pozdravljeni k manevrom.

Southampton 13. septembra. Delavci v dokih zopet začeli delati, mesto mirno. Sprow, organizator strajka, zaradi pretenja zaprt.

Razne vesti.

* (Pri manevrih ga je zadel mrtvoud.) Pri manevrih pri Zborowu je ulanskega podpolkovnika in poveljnika 8. ulanskega polka grofa Karola Chorinskega zadel mrtvoud isti hip, ko je s sablo v roci peljal svoj polk k napadu. Pal je s konja, in bil takoj tudi mrtev. Pokojnik je bil 46 let star.

* (Najmanjše mesto na svetu.) V grofiji Cumberland na Angleškem je mesto, ki ima le jednega prebivalca. To mesto imenuje se Skiddau. O njega preteklosti se mnogo ne ve. Sedaj stoji na mestnem ozemlju le še jedna hiša, v kateri biva jeden pastir. Prejšnja avtonomija mesta je pa še v veljavi. Volilne pravice pa jedini prebivalec izvrševati ne more, ker ni moč sestaviti volilne komisije. Pri zadnjih volitvah hotel je voliti v sosednjem mestu, pa mu tamošnja volilna komisija ni dovolila, češ, da ima po volilnem zakonu v svojem kraju voliti.

* (Brzojavni drogovi s koreninami.) V državi Nevadi v Ameriki so opazili, da so brzojavni drogovi, katere tam postavljajo neomajene, jeli poganjati korenine v močvirnem svetu. Po brzojavnih drogovih jeli se pretakati sok in nekateri jeli so zeleneti. Ti ukoreninjeni drogovi so jako dobri, ker jim manj škodujejo vremenske nezgode.

* (Zatožen občinski odbor.) Občinski zastop v Zwettlu je dne 11. julija t. l. v javni seji sklenil, da se gospodu K. H. Wolfu zaradi nekega njegovega govora izreče „največje zaničevanje“. Wolf sedaj toži ves občinski odbor zaradi razžaljenja časti. Ker je mej zatoženci tudi okrajni sodec v Zwettlu, bode obravnava pri okrajuem sodišči v Al-lenisteignu.

* (Požar v Solunu.) Požar je prizanesel velikemu trgu, kjer imajo prodajalnice in magacine trgovci. Zgorel je pa revnejši del mesta. Škode je požar napravil 6½ milijona goldinarjev, za 2½ milijona goldinarjev bili so pogorelci zavarovani pri ameriških zavarovalnicah. Mej pogorelci je velika beda.

* (Boji z biki.) Pri borbi z biki v Bergezu pri Tarasconu je nedavno borec z biki Madur bil hudo ranjen na obeh nogah. Drugi dan je bik jednega diletanta teh iger nataknil na roge, prodrši mu trebuh. Nesrečnež je kmalu umrl mej hudimi bolečinami. V južni Franciji pri borbah z biki bika navadno ne usmrte, pač pa bik večkrat usmrti kakega borca.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji

za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Tuji:

12. septembra.

Pri **Mališči**: Rodio, Lafut z Dunaja. — Arko, Hofman, Kren, Jonke iz Kočevja. — Paradeiser, Sudantič, Nicolich, Geistenbrand iz Trsta. — Ana in Berta Miller iz Celovca. — Steiner iz Dunajskega Novegamesta. — Berger iz Celja. — Weber iz Lipskega. — Petsche iz Trziča.

Pri **Stomu**: Schwarz, Geel z Dunaja. — Verbančič iz Gradca. — Stofla, Wirl, Noerdlinger iz Trsta. — Superrina z Reke. — Dr. Homotarič iz Belovara. — Püchler iz Mostara.

Pri **avstrijskem cesarji**: Gerstner iz Pulja. Pri **bavarskem dvoru**: Scardy, Statman iz Trsta. — Lager iz Trbiža. — Lokar s Križa. — Gorečan iz Celja. Pri **južnem kolodvoru**: Župan iz Kamnegorice. — Jenko iz Trnovega. — Strašček iz Loža. — Brucker iz Trsta.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
12. sept.	7. zjutraj	735.1 mm.	13.6° C	sl. jz.	obl.	1 10 mm.
	2. popol.	734.9 mm.	21.0° C	sl. jz.	jas.	dežja.
	9. zvečer	736.7 mm.	15.8° C	sl. jz.	dež.	

Srednja temperatura 16.8°, za 2.4° nad normalom.

Dunajska borza

dne 13. septembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	gld. 88.—	gld. 88.—
Srebrna renta	88.80	88.80
Zlata renta	107.40	107.60
5% marčna renta	101.25	101.25
Akcije narodne banke	973.—	973.—
Kreditne akcije	308.25	309.—
London	112.50	112.50
Srebro	—	—
Napol.	8.96½	8.95½
C. kr. cekini	5.38	5.39
Nemške marke	55.20	55.22

Tužnega srca naznanjamo podpisani vsem sorodnikom, prijateljem in znanem žalostno vest, da je Bogu Vsemogočnemu dopalo, našo iskreno ljubljeno mater, gospo

Antonijo Hafner

danes ob polnoči po kratki bolezni, prevideno s sv. zakramenti za umirajoče v 69 letu dobe svoje k sebi poklicati.

Pogreb predrago ranjke bo v nedeljo, 14. t. m. ob 5. uri popoldne na tukajšnje pokopališče.

Blago pokojnico priporočamo v pobožni spomin.

Gorenji Logatec, dne 13. septembra 1890.

Ljudevit Sterger, Frano Hafner,
dr. Gustav Sterger, Anton Hafner,
dr. Stanko Sterger, Ivan Hafner,
sinovi.

Amalija Hafner, Terezija Hafner,
hčeri. (716)

Angleščino in francoščino

učil (688-1)

Ana Bold na sv. Petra cesti št. 27.

Pozornosti vreden stranski zaslužek,

ki se vedno večja in mnogo let traje, morejo dobiti spretni in zanesljivi osebe (dosluženi žandarmi imajo prednost), katere pridejo mnogo v dotiko z občinstvom. — Vprašanja pod: „G. S. 1890 Gradec, poste restante.“ (312-22)

● GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GLIESSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
poznate kas najbolje okrepljujucе pivo,
i kas izkušan lek proti trajnomu kašlju plavevine i
želudca bolesti grkljana i proti mehurnim kataru,
HINKE MATTONIJA
Karlovi vari i Widn. (15-5)

V Švicariji Jutri v nedeljo 14. septembra VELIKI VOJAŠKI KONCERT.

Začetek ob 1/4. uri popoldne.
Ustopenina 10 kr. Otročol prosti.
z velespoštovanjem
Hans Eder. (702)

J. Modic v Novi vasi pri Rakeku
vsprejme takoj pod dobrimi pogoji dečka dobre družine kot
učenca (694-2)
v prodajalnico z mešanim blagom.

Pri Karol-u Till-u v Špitalskih
ulicah št. 10 izšel je ravno kar:

Prirodopis

v podobah.

Zivalstvo v 250 podobah v porabo pri
nazornem nauku

s slovensko in latinsko terminologijo, s 23 tablicami na močnem kartonskem papirju in platnenem pregibu z jako lepo naslovno podobo.

Cena 5 gld. (701-1)

Za lovsko sezono

priporočam največjo izber lovskih pušk: puške za drobni svinec, brzodvocevke, risanice in kratke brzorisalice lastnega izdelka z jamstvom; nadalje dobre **Lüttiške puške** za drobni svinec, salonske puške in revolverje.

V zalogi so vse za lov potrebne priprave in streljivo.

Oblezja iz najboljših in najlepših orehovine in v vsakršni obliki ter vse v to stroko spadajoče poprave se hitro, solidno in po ceni izvršujejo. Opozarjam pa gospode lovce, da puške kar naravnost meni pošljejo in ne dajo poprej puške kacemu drugemu, da jo še bolj pokvari, in jo potem nazadnje vendar meni izročijo v popravilo, kajti s tem se stvar le podraži.

Vse neugajajoče se radovoljno zamenja. — Cenik za puške je na razpolaganje.

Z velespoštovanjem

Fran Kaiser

puškar (633-6)
v Ljubljani, Selenburgove ulice.

Razglas.

S ponudbami došlimi vsled razglaša z dne 15. novembra 1889 se ni moglo zagotoviti zalaganje potrebščine oblačilnih in opravnih predmetov od usnja za monturno skladišče št. 4 v Kaiser-Ebersdorfu.

Zatorej se obnavlja javni poziv za ulaganje pismenih ponudeb za zalaganje predmetov od usnja potrebnih pri imenovanem skladišču od 1. januarja 1892. leta počenši.

Vrste, katerih zalaganje bode predmet ponudbeni obravnavi, so navedene v seznamu A, priloženem dotičnemu pogodbenemu načrtu.

Letna potrebščina za monturno skladišče št. 4 v Kaiser-Ebersdorfu se ceni na kaci 400.000 gld.

Dotični konsorcij dobi pa vendar le zalaganje treh četrtin skupne potrebščine, če se posreči za leto 1891. uvedeni poskus gledé preskrbovanja četrtine skupne potrebščine po malih obrtovalcih.

Kot vodilo za ponudnike ima veljati v obče:

1.) Ponudbe za zalaganje skupne potrebščine za monturno zalogo št. 4 uložiti smejo le solidni, v obsegu podjetja za zalaganje zmožni in denarni obrtovalci. Združiti imajo se v konsorcij s solidarnim jamčenjem in smejo le na ta način kot družbeno solidarno podjetje staviti ponudbe.

Delniška podjetja, potem osebe, ki ne domujejo v Avstro-Ogerskeji, so načelno izključene od poganjanja za zalaganje.

2.) Samo obrtovalci dotične stroke smejo stopiti v konsorcij.

3.) Udeleženci pri konsorciju morajo dokazati zalagalno zmožnost in zanesljivost svojo.

4.) Material vseh vrst ima podjetje sarno izdelavati, kolikor je mogoče. Dotična izdelovališča imajo se v ponudbi natančno označiti. Podvržene so glede njih obstanka in vršenega obsega nadzoru vojaške oprave.

5.) Konsorcij, kateri dobi zalaganje, ima osnovati konfekcijski zavod na Dunaji.

Ta konfekcijski zavod mora biti prirejen za veliko potrebščino in z dne 1. julija 1891 tako zmožen za vršbo, da se v njem more vršiti urezovanje in izdelavanje vseh naročenih predmetov.

Poleg tega je dovoljeno konsorciju, da sme osnovati konfekcijske zavode v onih krajih, kjer so tovarne za usnje konsorcija.

Vse vrste smejo se urezovati in izdelovati le v konfekcijskih zavodih in lastnih tovarnih.

Izdelava obutve z zunanjimi delavci dovoljeno je le pri občni mobilizaciji in mej vojni.

6.) Ponudbe imajo se glasiti za skupno potrebščino monturnega skladišča št. 4.

7.) Pogodba sklence se na 5 ali več let in se more eventuelno molče podaljšati.

8.) Konsorcij se pogodbeno zaveže, da prevzame na poziv vojne uprave tudi zalaganje četrtine vojne potrebščine, pridržane malim obrtovalcem pri monturnem skladišču št. 4.

9.) Varščino uložiti ima podjetje pri najbližnji vojaški blagajnici (plačevalnici) in se ima depozitni list z zapečatenim ponudbo, pa vendar v posebnem zapečatenem kuvertu doposlati. Na kuvertu je poleg naslova tudi zapisati ime konsorcija in vsebino kuverta.

Visokost varščine določi se s petimi odstotki zalagalne vrednosti. Varščina vrne se onim, ki ne dobé zalaganja, takoj, ko se odloči o uspehu obravnave, dočim se varščina onega, ki dobi zalaganje, pridržuje kot del kavcije.

10. Za zagotovljenje pogodbene zavezanosti mora, kdor dobi zalaganje, do konca junija 1891. leta preskrbeti blagno kavcijo.

Denarna vrednost te blagne kavcije znaša kakih 200.000 gld.

Te kavcije imajo se tako uložiti, da oni, ki dobé zalaganje, dotični del vojne rezervne zaloge kupijo in ceno za to v gotovem denarju uložé, ki se obrestuje po 3 do 4 %.

11. Oni, ki dobé zalaganje, so zavezani na ukaz državnega vojnega ministerstva, del pri njih naročenih vrst, eventuelno poslati v kako drugo monturno skladišče.

12. Pogoji, ki so sestavljeni v obliki pogodbenega načrta ter obsejajo gledé uravnanja in proračunjenja vse potrebne podatke, se lahko ogledajo v popolnem obsegu pri kornih intendantcijah v Krakovu, na Dunaji, v Gradci, Jožefovem, Przemyslu, Levovu in Inomostu, pri intendantci vojaškega poveljništva v Zadru, pri monturnih skladiščih v Brnu, Gradci in Kaiser-Ebersdorfu, pri trgovskih in obrtnih zbornicah avstrijske države in pri 13. oddelku državnega vojnega ministerstva.

13. V ponudbi ima se določno izjaviti, da se v pogodbenem načrtu določeni pogoji vsprejmo.

Ponudbi je pridejati po podjetniku napravljeni seznam o jednotlivih cenah vseh zalagalnih predmetov.

Ker so jednotne cene za podlago bodočemu uravnanju cen, ima se na konci tega seznama odločno izjaviti, da so se v pogodbenem načrtu nastavljenе cene surovin, katere se imajo navesti ravno tako, kakor jednotne cene v številkah in pismenkah brez vsacega popravljanja, vzele za proračunanje ponujanih cen.

Nadalje imajo podjetniki izjaviti, da so jim popolnoma znani zalagalni vzorci za poskušnjo, material in denarne dividende, katere se lahko ogledajo pri gori imenovanih monturnih skladiščih.

Nazadnje naznačiti je v ponudbi izbrani zastopnik družbe kot prejemalec pisem in povedati njegov naslov.

14. S potrebnim oskrbljene in kolekovane prošnje uložiti je naravnost pri državnem vojnem ministerstvu in morajo ondu doiti vsaj do 15. oktobra 1890 ob 12. uri.

O došlih ponudbah odločevalo bode državno vojno ministerstvo, ozirajoč se na vojaške in gospodarske zahteve.

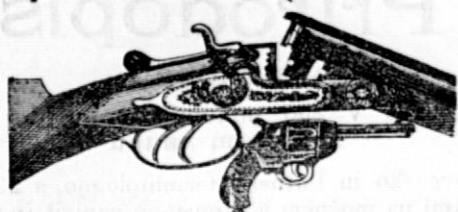
Na Dunaji, dne 31. avgusta 1890.

JANEZ OGRIS

puškar

(341-40)

v Borovljah na Koroškem (Ferlach in Kärnten)

priloga vsakovrstne dobre puške iz svoje delavnice. Ob enem naznanja, da tudi prenareja kresne puške na puške zadovke (Hinterlader) in prevzame druga popravila po najnižjih cenah.

Cenike s podobami dopošilja brezplačno in franko.

J. ANDEL-a

novoznajdeni

prekomorski prah

umori

stenice, bolhe, šurke, mole, muhe, mravljinice, prešičke, ptične orviče, sploh vse žuželke skoraj nenaravno hitro in gotovo tako, da od žuželkine zalege ne ostane nobenega sledu.

Pravi prašek se dobiva v prodajalnici pri

J. ANDEL-u,

„pri črnem psu“

13, Húsová (Dominikanska) ulice 13, v PRAGI.

V Ljubljani pri Albinu Sličarju, trgovcu na Dunajski cesti št. 9.

Zaloge na deželi imajo tam, kjer so naznanjene po plakatih. (612-16)

Dečka

ki je dovršil prvi ali drugi razred srednje šole, je zdrav in čvrst ter poštenega obnašanja, vsprejemem takoj v prodajalnice manufakturnega blaga.

Fran Chrobath, trgovec v Kranji.

(690-2)

Pod ugodnimi pogoji dobé diskretno solidne in povračila zmožne osebe

denarna posojila

ki se povrnejo kot osebni kredit v 1/4 letnih ali 25 mesečnih obrokih. — Vprašanja naj se pošiljajo s 3 markami za odgovor na: Commissions-Gesellschaft JOSEF GELB, Budapest, VIII., Josefsring 13. (698-1)

S c. in kr. avstrijskim privilegijem in kr. pruskim ministerskim potrdilom.

Dr. Borchardt-ovo aromatično (dišeče) milo (žajfa) iz zelja, za olepšanje in popravo kože in skušeno zoper vsakake nesnage na koži; v zapечатeni izviri zavrtih po 42 kr.

Dr. Snin de Boutemard-ova dišeča pasta za zobe, najsplošnejši in najzanesljivejši pripomoček za obranjenje in čiščenje zob in zobnega mesa; v celih in pol zavrtih po 70 ali 35 kr.

Dr. Hartung-ovo olje iz kitajske skorje za varovanje in olepšanje las; v zapечатeni in v steklu štempljanih steklenicah po 85 kr.

Dr. Béringuier-jev dišeči kronini duh, krasna voda za duhanje in umivanje, ki krepi in buja živeli; v izviri steklenicah po 1 gld. 25 kr. in 75 kr.

Prof. dr. Lindes-ova rastlinska pomada v štanjsah, povisa svit in voljnost las in je pripravna posebno za to, da obdrži proge las na glavi; v izviri koso-vih po 50 kr.

Balzamično milo iz oljke se odlikuje po oživljajo-čem in ohranjujočem moči za voljnost in mehkoost kože v zavrtih po 35 kr.

Dr. Béringuier-jev rastlinski pripomoček za barva-nje las, barva prav črno, rujavo in rumenkasto; s krtačami in lončki vred po 5 gld.

Dr. Hartung-ova zeljska pomada za oživljenje in zbujenje rasti las; v zapечатeni in v steklu štem-pljanih posodicah po 85 kr.

Dr. Béringuier-jevo olje iz zeljskih korenin za okrepčanje in ohranjenje las in brade; steklenica 1 gld.

Dr. Koch-ovi bomboni iz zelja, znan in skušen domač pripomoček za prehlad, hripavost, zabasnost, hripavo gło itd.; v izviri škafličah po 70 in 35 kr.

Bratov Leder-jev balzamično milo iz olja zemeljskih orehov, prijeten pripomoček pri umivanju nežne in občutljive kože, posebno damam in otrokom; po 25 kr., paket (4 kosovi) 80 kr.

Pristni ti po pripoznanj solidnosti in pripravnosti tudi v naših krajih že priljubljeni pripomočki se do-bivajo:

V Ljubljani pri Antonu Krisper-ju in Edvardu Mahr-u; v Zagrebu pri lekarju Žg. Mitibach-u; v Celju pri F. Pelle-tu; na Reki pri drogljeru brat. Pa-vačić-u; v Gorici pri lekarjih G. B. Pontini-ju in G. Cristofolletti-ju; v Celovcu pri lekarju Vilj. pl. Dietrich-u; v Trstu pri lekarjih J. Serravallo, K. Zanetti-ju in P. Prendini-ju; v Varaždinu pri lekarju Fr. Riedl-u; v Zadru pri lekarju N. Androvič-u.

Svarilo. Svarimo pred ponarejanjem, osobito pred dr. Suina de Boutemard-ovo dišečo zobno pasto in pred dr. Borchard-ovim aromatičnim ze-ljskim milom.

Mnogi ponarejalci in prodajalci ponarejenih naših priv. stvari bilit so že na Dunaji in v Pragi sodnijsko obsojeni, da so morali plačati precejšnje globe v denarji. (164-6)

RAYMOND & Comp.

c. kr. priv. lastnik tovarn hygealističnih kosm. stvari v Berlinu.

Kapelnik

za meščansko in mestno godbo v Ru-dolfovem na Kranjskem se takoj vsprejme z ugodnimi pogoji, kateri se zvedó pri me-ščanskem poveljništvu v Rudolfovem na Kranjskem. (686-3)

Nakupovanje neobdelanih palic.

Neobdelane palice z brgljami 7 iz drenovine, jesenovine, psikovine, iz belega in črnega trnja in leskovine kupuje vedno v vsaki množini po naj-višjih cenah, specijelno drenove in jesenove po 30 do 50 gld. 1000 komadov, in nadalje kupuje ravne palice iz psikovine (1 meter dolge in 24 do 50 m/m debele) v vsaki množini. (697-1)

Janez Wakonigg

izvaževatelj palic

v Šmartnem pri Litiji na Kranjskem.

Po soglasnej sodbi odličnih strokovnjakov je

koroški rimski vrelec

jako odlična zdravilna studenčnica pri vratnih, že-lodnih, mehurnih in obistnih boleznih, pri kataru, hripavosti, kašljanju, posebno za otroke, poleg tega pa tudi (481-13)

jako fina namizna voda

s posebno dobrim okusom, brez vseh organskih in že-lodec otežujočih primesi.

Glavna zaloga v Ljubljani pri M. E. Supan-u; prodajajo ga nadalje: M. Kastner in J. Klauer; v Kranji: F. Dollenz; v Logateci: J. Tolazzi.

Dr. Rose životni balsam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospe-šujoče in napenjanja odstranjuječe ter mili raztop-ljajoče

domače sredstvo. (88-19)

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana, zakonito varovana varstvena znamka.

Zaloge skoro v vseh lekarnah Avstro-Ogrske.

Tam se tudi dobi:

Praško universalno domače mazilo

To sredstvo pospešuje prav izborno, kakor sve-dočijo mnoge skušnje, čiščenje, zrnjenje in lečenje ran ter poleg tega tudi blaži bolečine.

V škafličah po 35 kr. in 25 kr. Po pošti 6 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana zako-nito varstvena znamke.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, Praga,

št. 203-204, Mala strana, lekarna „pri črnem orlu“.

Poštna razpošiljatev vsak dan.

Vsi stroji za kmetijstvo in vinstvo!

Olivne stiskalnice in olivni mlini
Vinske in sadne stiskalnice
Grozni mlini in sadni mlini

najnoveje kon-strukcije v raz-nih velikostih.

Mlatilnice, čistilnice, gepli, robkalnice za turšico, sejalnice, plugi itd.

Avtomatične klajne stiskalnice.

Peronspira-aparati.

Priprave za sušenje sadja in zelenjave.

Rezilnice za krmo v največji izbori, izvrstno narejene, po najnižji tovarniški ceni.

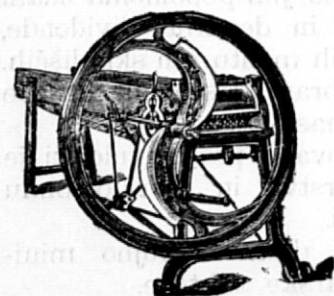
IG. HELLER (233-17)

WIEN, Praterstrasse Nr. 78, WIEN.

Katalogi in vsakršna pojasnila na zahtevanje zastoj in franko.

Prekupcem najugodnejši pogoji.

Sposobni zastopniki se iščejo in dobro plačajo.

* Trgovina z železnino *

ALBINA C. AHČINA

v Ljubljani

Gledališke ulice šte. 8

priloga svojo

bogato zalogo poljedelskega orodja, posebno plugov, lepo in močno izde-lanih po najnižji ceni, plužnih delov, motik, lopat, ameriškanskih gnojnih vil, prav lepo in lahko izdelanih, a poleg tega vender trpežnih, zo-bov za brane, žag za na vodo, pil za žage, delov za vodnjake, mesingastih plošč za komat, po-tem rož, stesalcev, os, zavornice za vozove, okov za vozove, itd., šin za kolese, podkev, cokol, konj-skih žebeljev, slokih žag, kôš, srpov, slamoreznih kôš, klepalnega orodja, sekir, cepinov, železnih grabelj.

Staro železo, mesing, baker, kositar, oink, svineo kupuje se vedno po najvišjih cenah. (75-18)

Zaloga trgovskega blaga.

V zapuščinsko konkursno maso trgovca J. L. Jaške-ta v Trbovljah spadajoča

zaloga mešanega blaga

proda se z obrtniško opravo vred iz proste roke in sicer tudi pod cenilno ceno 5076 goldinarjev, največ ponujajočemu proti točnemu plačilu.

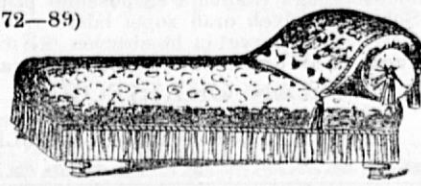
Kupaželjni naj blagovolijo doposlati zapečatene ponudbe do 25. dne septembra t. l. upravitelju konkursne mase c. kr. notarju Franu Ulrich-u na Laškem, kateri bo dal tudi druga potrebna pojasnila.

(696—1)

Jedina tapecirarska kupčija v Ljubljani.

ANTON OBREZA
v Ljubljani, Selenburgove ulice št. 4.

Tapecirar in dekorater. (72—89)

prilagoča okusno in trdno narejene žimnice, modrece na peresih, divane, stole, otomane, garniture za salone, jedilne sobe in spalnice; dekoracije za sobe, dvorane in cerkve. — Moje delo in blago, katero rabim, je priznано dobro in brezhibno, kar gotovo priča moja razstava v Rudolfinumu, in stojim z ozirom na nizke cene izven konkurence. — Priporočam pa vsem resnim kupcem, da zahtevajo moj ilustrirani cenik in uzorce blaga, kar razpošiljam zastonj in franko.

Izvrstno pivo
prve Graške delniške pivovarne
poprej SCHREINER & sinovi
združeni pivovarni (103—29)

Schreiner v Gradci & Hold v Puntigamu
prodaja po tovarniški ceni
zaloga v Ljubljani
Kolodvorske ulice 24 **M. ZOPPITSCH** Kolodvorske ulice 24

Odlikovan na mnogih kmetijskih razstavah. — Priznanja
jokey-klubov.

KWIZDE
Korneuburška živinska redilna šupa
za konje, rogato živino in ovce, 1/1 škatljica 70 kr.,
1/2 škatljice 35 kr.

KWIZDE
ces. in kr. priv. restitucijski fluid
(umivalna voda za konje)
1 steklenica 1 gld. 40 kr.

Kwizde silna krma za konje in govejo živino. — V zabojčkih po 6 gld. in 3 gld. in v škatljicah po 30 kr.

Kwizde vazelina za konjska kopita (sredstvo za ohranjanje kopit). — Pušica 1 gld. 25 kr.

Kwizde kit za kopita (umetno kopito). — Palčica 80 kr.

Kwizde svinjska šupa za pospeševanje debelenja in hitra odpomoč za shujšane živali. — Velika škatljica 1 gld. 26 kr., mala škatljica 63 kr.

Kwizde umivalno milo za domače živali. — Kos 40 kr., mala pušica 80 kr., velika pušica 1 gld. 60 kr.

Kwizde sedlino milo za čiščenje, poliranje in ohranjanje sedel in usnja te oprave. — Pušica 1 gld.

Da se obvaruješ ponaredb, pazi na gorenjo varstveno znamko.

FRAN IVAN KWIZDA
okrožna lekarna v Korneuburgu pri Dunaji
c. in kr. avstrijski in kr. rumunski dvorni zalagatelj za živinozdravniške izdelke. (198—7)

KWIZDE
Korneuburška živinska redilna šupa,
KWIZDE c. in kr. priv. restitucijski fluid
in KWIZDE zgoraj navedeni izdelki
dobé se pristni v vseh lekarnah in droguerijah avstro-ogerske države.

Najcenejša, najboljša, preskušena, rujava prevlaka za les z
Barthel^{ovim} originalnim karbolinejem
(437—12)
trajno varuje
prevlečene ograje, avisli, magacine, vozove, gospodarsko pripravo, tla itd. pred
gajilobo, gobo, zatrknenjem in mrčesi.
V hlevih upliva razkužujoče. — 1 kilo zadošča za 6 kvadratnih metrov. —
Prospekt zastonj. — Kakovost zjamčena.
5 kilo à gld. 1.50, 100 kilo gld. 16. — z Dunaja.

MIHA BARTHEL & Comp.
(Ustanovljeno 1781.) Dunaj, X., Keplergasse št. 20. (Ustanovljeno 1781.)
Zaloga v Ljubljani pri bratih EBERL.

Deželna lekarna
v Ljubljani
Mestni trg št. 11
L. Grečel-na
lekarka

prva in najstarejša
alopatična
in
homeopatična lekarna
na Kranjskem,
zaloga
vseh do sedaj preverjenih tu-
in inozemskih medicinsko-
farmacevtskih
preparatov
in specialitet

pri Mariji Pomagaj

prilagoča se slav. občinstvu ter navaja nastopno le nekaj svojih izkušenih in že z gotovim uspehom rabljenih zdravil in specialitet, in sicer:

Sirup iz planinskih zeljšč proti kašlju, hripavosti, prsnim in pljučnim boleznim itd. — Cena steklenici 50 kr., dvanajstori 5 gld.

Francoski čaj zoper kašelj. Po originalnem receptu pripravljen jedino v mojej lekarni, staropreverjeno sredstvo zoper vse prsne bolezni, plučni katar, kašelj, hripavost, naduho in oslovski kašelj. — Cena kartonu 25 kr.

Kri čistilne kroglice, poprej univerzalne kroglice imenovane, dobé se pristne le pri meni. — Cena škatljici 21 kr., zavitku s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr., 6 zavitkom 5 gld. 25 kr.

Kroglice za bledico dr. Bland-a (pocukrene), proti pomanjkanju krvi (bledici, slabosti, pešanju). — Škatljica velja 60 kr.

Grenko vino, tudi **želodec krepčujoče vino** imenovano, iz najzdravilnejših gor-
renjskih rastlin, izvrstno upliva pri vseh želodčnih boleznih, posebno pri pomanj-
kanju slasti do jedij, slabem želodci, slabem prebavljenju, posebno pri zastaranih
boleznih želodec. — Steklenica z navodilom rabe velja 80 kr.

Železnato kineško vino za prebolele, slabotne in otroke, katerim manjka krvi. —
Cena 1 butelji 1 gld. 20 kr.

Francosko žganje s soljo ali brez soli, pristno francosko blago, proti revmatizmu in
za oživiljenje in okrepčanje. — V steklenicah po 20, 50 kr. in 1 gld.

Maža za ozeblino, ruska, do sedaj neprekosljiva. — Cena lončku 40 kr.

Fijakarski prašek, znano in priljubljeno zdravilo proti kašlju. — Cena škatljici 25 kr.

Cvet zoper protin in revmatizem odpravi vsakršne bolečine, naj bodo akutne
ali kronične. — Cena steklenici 50 kr., dvanajstori 5 gld.

Voda za čiščenje obraza, tudi **voda za pege** imenovana, ž njo se gotovo in po-
polnoma odpravi vsaka nečistost kože, kakor pege, žoltine, mozoli, rdeč obraz,
lišaji in druge nečistosti kože. Jamči se za neškodljivost te vode. — Cena stekle-
nici z navodilom za rabo 70 kr.

Guaran-praški, zanesljivo sredstvo zoper migreno in jednostranski glavobol. —
Cena škatljici z desetimi praški 50 kr.

Tinktura za rast las, proti izpadanju las in za obnovljenje in oživiljenje rasti las.
— Cena steklenici 60 kr.

Barvilo za lase, najboljše. — Cena z navodilom za rabo 1 gld. 60 kr.

Sredstvo zoper kurja očesa za popolno odpravo kurjih oces, bradavice in trde kože.
— Steklenica s čopičem in navodilom za rabo vred 40 kr., pol dvanajstori 2 gld.

Obliž za kurja očesa, „obliž za turiste“ imenovan, Luser-jev 60 kr., moj 40 kr.

Homeopatična zdravila.

Homeopatična zdravila se preskrbje v posebnej dobroti in čistosti v najtočnejšem
potencovanju.
Vsa zdravila kakor tudi zmletja, stanjšanja in potencovanja so vedno sveža
in z najmučnejšo skrbnostjo in natančnostjo pripravljena. (296—19)

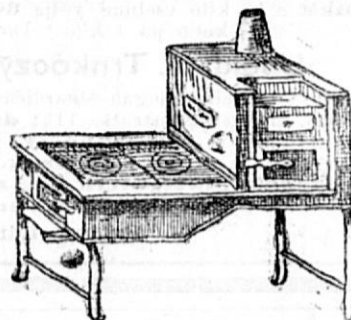
Za čas stavbe

prilagoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA.

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10
v velikem izboru in po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata,
štorje za štokodoranje, drat
in cveke, samokolnice, vezi
za zidovje, traverze in stare
železniške šine za oboke,
znano najboljši Kamniški
Portland in Roman cement,
sklejni papir (Dachpappe) in
asfalt za tlak, kakor tudi
lepo in močno narejena šte-
dilna ognjišča in njih posa-
mezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne
vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v
malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do
vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za sko-
pane vodnjake: železne cevi in železoliti gornji stojali,
kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile
in železne okove. (9—42)

Za poljedelstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in
plužne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lo-
pate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom sveži
Dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

Razglas.

Predstojništvo samostana Uršulink naznanja s tem, da se prične

poduk na novi višji slovenski dekliški-gospodinjski šoli
dne 19. septembra t. l.

Upisovanje od 15. do 17. septembra od 9.—12. ure pred poludnem.

Natančna pojasnila daje predstojništvo samostana Uršulink v Ljubljani.

(703—1)

Izvrstno, dobro ohlajeno

Graško marcno pivo

I. Graške delniške pivovarne in Puntigamsko

v steklenicah

s patentiranim zatvorom.

Naroča se pri gospodu Gruber-ji v glavni tobačni zalogi v Ljubljani, Mestni trg št. 18.

(645—8)

Knjigarna

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

Kongresni trg št. 2 Ljubljana Kongresni trg št. 2

priporoča svojo

popolno zalogo

vseh v tukajšnjih in v vnanjih zavodih, zlasti c. kr. veliki gimnaziji, c. kr. veliki realni in c. kr. moškemu in ženskem učiteljski tukaj, privatnih šolah ter ljudskih in meščanskih šolah uvedenih

šolskih knjig

v najnovejših izdajah, broširanih in v trajnih šolskih vezih, po najnižjih cenah.

(683—3)

Seznami uvedenih učnih knjig dajo se zastonj.

Važno za zdrave in bolne!

Za trpeče v glavi, v prsih, na plućih, v želodci, na jetrih, na obistih, za protinom in na živcih, pri kašlju, hripavosti itd., za otroke, dojenčke, prebolele, za ženske pred otročjo posteljo in po otročji postelji, za slabotne osebe, krvi revne, bledične itd. je najboljša dietetično redilo, po zdravnikih kot „izvrstna“ preskušena in po mnogih bolnikih s spričevali jako priporočana

Trnkóczy-jeva

hmeljna sladna kava

ki je dobrega okusa in prijetnega duha.

1 paket s 1/4 kilo vsebine velja 30 kr. Najceneje se dobiva v poštnih paketih po 4 kilo. Dobiva se po poštnem naslovu:

Ubald pl. Trnkóczy, lekarničar v Ljubljani;

nadalje v glavnih zalogah lekarničarjev na Dunaji: Viktor pl. Trnkóczy, 5 okraj, Hundsturmstrasse 113; dr. Oto pl. Trnkóczy, 3 okraj, Radetzkyplatz 17; Julij pl. Trnkóczy, 8 okraj, Josefstädterstrasse 30; v Gradcu (Stajersko): Vendelin pl. Trnkóczy, lekar; nadalje v vseh lekarnah, pri droguistih, trgovcih itd.; zajamčeno pristna le, če ima gore-njo, oblastveno varovano varstveno znamko.

Prekupi imajo obilen rabat.

(453—6)

Pričetek pouka v mestnih otroških vrtcih.

Pouk v I. in II. mestnem otroškem vrtcu s slovenskim poučnim jezikom se prične **dne 18. septembra** s sv. mašo, in sicer za I. otroški vrtec v farni cerkvi sv. Petra, za II. otroški vrtec v stolni cerkvi.

Upisovanje otrok se bo vršilo od 15. do 17. septembra, vselej od 8. do 11. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne v učnih prostorih, to je: za I. otroški vrtec na sv. Petra nasipu št. 65 pri tleh na levo, za II. otroški vrtec v Poljskih ulicah št. 10, I. nadstropje.

Mestni magistrat Ljubljanski

dne 10. septembra 1890.

FRAN CHRISTOPH-ov

(204-19)

svetli lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Zaradi teh **praktičnih lastnosti** in jednostavnega rabljenja se posebno priporoča, kdor hoče **sam lakirati** tla. — Sobe se v dveh urah zopet lahko rabijo. — Dobiva se v različnih barvah (prav kakor oljnat barve) in brezbarven (ki daje samo svet). — **Uzorec lakiranja in navod rabi dob se v vseh zalogah.**

Dobiva se v Ljubljani pri **FRAN CHRISTOPH,** izumitelj in jedini izdelovatelj pristnega svetlega laka za tla, PRAGA & BEROLIN.

IVANU LUCKMANN-U.

Najboljše in najmočnejše

Brnsko blago za obleko

v odrezkih po 3'10 metrov za vso obleko za gld. 6.—, 8.—, 10.—, 12.—, 14.—, 16.—, 18.—, 20.— in več.

Blago za zimske suknje in ogrtače
v odrezkih po 2'10 metra za jedno zimsko suknjo ali ogrtač gld. 6.—, 8.—, 10.—, 12.—, 15.—, 20.— in več.

Štajerski loden za lovske suknje in menčikove v odrezkih po 2'10 metra gld. 5.—, 6.—, 8.— in več.

Blago za podlago ogrtačev in zimskih sukenj 1 meter gld. 1.—, 1'50, 2.—, 4.— in več.

Nadalje blaga za suknje častite duhovščine, črni peruviere in doskine za salonsko obleko, črni in barvasti tifel prodaja

tovarniška zaloga finega suknja
VINCENC NOVAK, BRNO
Zelny trh, 13.

Razpošilja le proti predplačilu ali povzetju. Če se poprej plača, pošlje se blago poštne prosto. Neugajajoče se nazaj vzame.

Uzorec zastonj in franko. (665—2)

Brnsko blago za obleko.

Fran Jevnikar

Ljubljana

Tržaška cesta šte. 29

priporoča slavnemu občinstvu

lepo, ukusno in solidno izdelane salonske in navadne lončene, belo, ru-javo, zeleno, in slono-koščeno osteklene, ognju protivne (257—25)

peči

v najraznovrstnejih oblikah, kakor tudi vse v to stroko spadajoče izdelke po najnižjih cenah.

Cenilnike pošiljam na željo franco.

Zastopstvo pri F. P. VIDIC-U & Comp.

Dunajske razstavne srečke à 1 gld. Lemalojih je še!

Zadnji mesec

Glavni dobitnik

50.000

gold. vrednosti

11 srečk 10 gl.
6 srečk 5 gl. 50 kr.

Srečke à 1 gld. pri C. C. MAYER-ji v Ljubljani.

(629—1)